

Η πρόταση για ανανέωση των ομολόγων

Διακράτηση των ελληνικών τίτλων για άλλα 3 χρόνια από τράπεζες και επενδυτικά ταμεία

Του ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ

Υστερα από πολλούς μήνες εσωτερικών συγκρούσεων, οι οποίες το τελευταίο διάστημα πήραν τη μορφή δηλώσεων δηλώσεων, η Ευρωζώνη φαίνεται να καταλήγει σε μια λύση για τη διαχείριση του ελληνικού χρέους: την εθελοντική διακράτηση ελληνικών αξιών στα πρότυπα της Πρωτοβουλίας της Βιέννης που απέτρεψε τη χρεοκοπία του τραπεζικού συστήματος των κρατών της ΝΑ Ευρώπης στη διάρκεια της παγκόσμιας κρίσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος το 2008 και το 2009. Τότε, υπό τον συντονισμό της Ευρωπαϊκής Κε-

το αρνητικό της διακράτησης είναι ότι δεν απαλλάσσει την Ελλάδα από μέρος του χρέους. Απλώς αναβάλλει την αποπληρωμή του.

ντρικής Τράπεζας (κυρίως), της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD) και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, οι τράπεζες που είχαν θυγατρικές στη ΝΑ Ευρώπη, δεσμεύθηκαν να μην τις εγκαταλείψουν και να συνεχίσουν να τις χρηματοδοτούν.

Κάτι αντίστοιχο προωθείται και για το ελληνικό χρέος. Οι κάτοχοι ελληνικών ομολόγων που λήγουν την περίοδο 2012 - 2014 θα αναλάβουν την ηθική δέσμευση να τα διακρατήσουν για ένα χρονικό διάστημα τριών ετών με το ίδιο επιτόκιο. Στο ίδιο πλαίσιο εξετάζεται η δυνατότητα διακράτησης και τραπεζικών ομολόγων. Κάτι ανάλογο είχε γίνει στη 10ετία του '90 στη Νότια Κορέα και μάλιστα με ταχείες

διαδικασίες, που ολοκληρώθηκαν σε διάστημα μόλις ενός μήνα.

Η πρόταση αυτή:

1. Ικανοποιεί τα κράτη-μέλη που αντιτίθεντο σε αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους, όπως η Γαλλία και η Ισπανία, καθώς και αρκετά από τα μέλη του Δ. Σ. της ΕΚΤ καθώς θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι δεν συνιστά πιστωτικό γεγονός (δηλαδή χρεοκοπία). Εάν διασφαλιστεί αυτό, είναι βέβαιο ότι η ΕΚΤ θα συναινέσει.

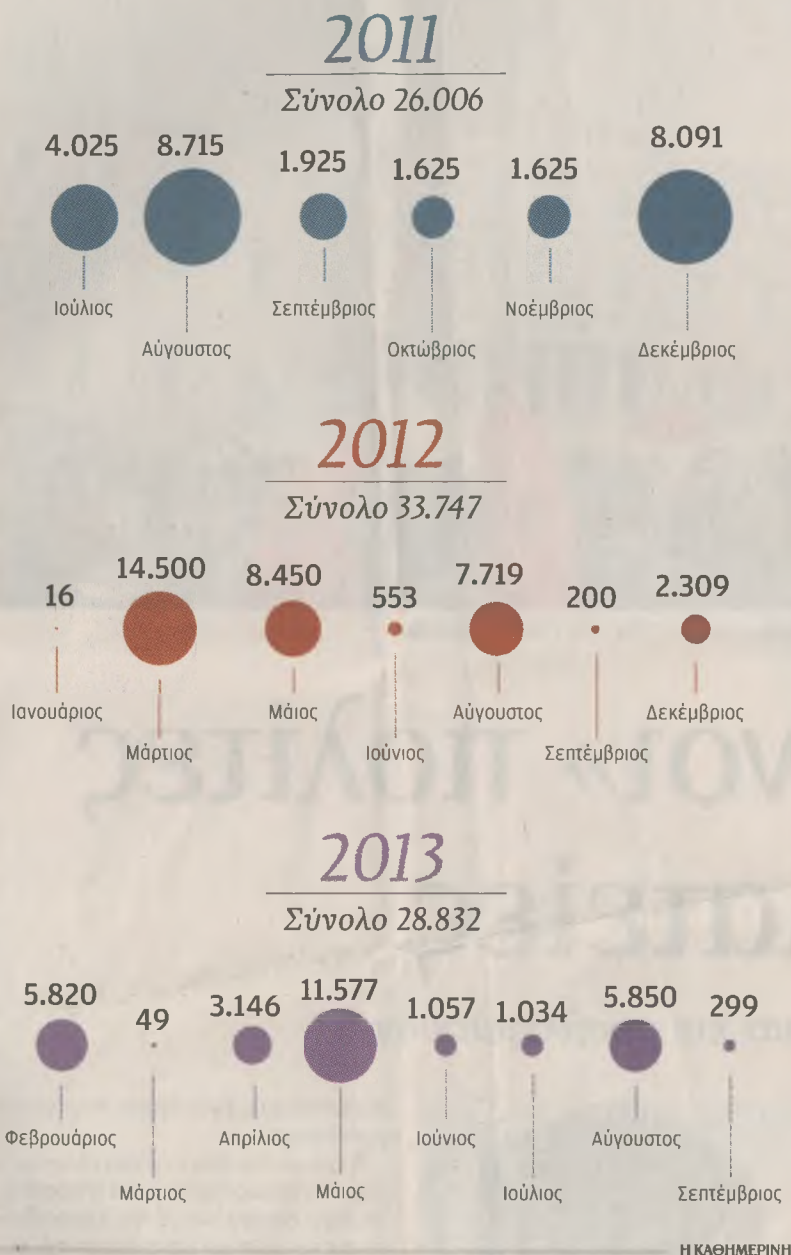
2. Επιτρέπει σε κράτη-μέλη, όπως η Γερμανία και η Ολλανδία, να υποστηρίξουν στην εχθρική κοινή γνώμη τους, ότι συμμετέχει και ο ιδιωτικός τομέας στην προσπάθεια διάσωσης της Ελλάδας. Αφού οι ιδιώτες επενδυτές συμφωνήσουν να διακρατήσουν τα ομόλογα, οι δανειακές ανάγκες για εξυπηρέτηση του χρέους θα μειωθούν. Κατά συνέπεια θα μειωθούν και τα χρήματα που πρέπει να δώσουν οι δανειστριες χώρες στο πλαίσιο ενός νέου πακέτου βοήθειας, αφού θα καλύπτουν μόνο τα ελλείμματα και όχι λήξεις ομολόγων.

3. Η Ελλάδα θα «αγοράσει» τρία επιπλέον χρόνια για να αποδείξει ότι αποκαθιστά με διατηρήσιμο τρόπο τις δημοσιονομικές και μακροοικονομικές ανισορροπίες της.

Το αρνητικό της διακράτησης είναι ότι δεν απαλλάσσει την Ελλάδα από μέρος του χρέους. Απλώς αναβάλλει την αποπληρωμή του. «Είναι σαφές ότι υπό τις παρούσες συνθήκες στην Ευρωζώνη, ο μόνος αποδεκτός τρόπος μείωσης του χρέους είναι οι αποκρατικοποιήσεις και τα πρωτογενή πλεονάσματα», σημειώνει υψηλόβαθμο στέλεχος του οικονομικού επιτελείου, το οποίο σε συνεργασία με εμπειρογνώμονες της τριόικας και νομικούς προετοιμάζουν τις τεχνικές λεπτομέρειες του εγχειρήματος.

Οι λήξεις ομολόγων και εντόκων

Ποσά σε εκατ. ευρώ

Αυτό εξηγεί και το ασφυκτικό πλαίσιο που διαμορφώνει αυτή την περίοδο η τριόικα για την Ελλάδα:

– Εμμονή στους δημοσιονομικούς στόχους του Μνημονίου, με οποιοδήποτε κόστος, ώστε να επιστρέψει το ταχύτερο δυνατό σε πρωτογενή πλεονάσματα. Γι' αυτό αρνούνται οποιαδήποτε χαλάρωση

– Σαφές και επιθετικό πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων, που θα υλοποιηθεί από ανεξάρτητους τεχνοκράτες, ώστε να μην υπάρχουν καθυστερήσεις λόγω πολιτικών αντιδράσεων. Χωρίς

την υλοποίηση αυτών, η διακράτηση, η επιμήκυνση του δανείων των 110 δισ. και η μείωση του επιτοκίου δεν θα καθυστερήσουν τις αγορές.

Ως προς το γιατί οι τράπεζες και τα μεγάλα επενδυτικά ταμεία θα δεχθούν να διακρατήσουν ελληνικούς τίτλους, η απάντηση είναι απλή: Διότι αντιλαμβάνονται ότι οι αναταράξεις από μια ελληνική χρεοκοπία θα είναι μεγαλύτερο πρόβλημα απ' ό,τι η διακράτηση των ομολόγων. Κι όσες δεν το αντιλαμβάνονται, θα τις πείσουν οι κυβερνήσεις τους.

Ασφυκτικός ο χρόνος για αποκρατικοποιήσεις και Μεσοπρόθεσμο

Με την εντολή του πρωθυπουργού να γίνει ό, τι πρέπει ώστε να ολοκληρωθούν μέχρι την ερχόμενη Τετάρτη η διαπραγμάτευση για το μεσοπρόθεσμο σχέδιο και το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων, άρχισαν και πάλι από χθες οι διαπραγματεύσεις με την τριόικα.

Τα χρονοδιαγράμματα είναι ασφυκτικά, οι εκκρεμότητες πολλές και η ικανοποίηση των όρων που θέτουν οι δανειστές προϋποθέτουν επώδυνες πολιτικά και κοινωνικά αποφάσεις. Κι αυτά για να ανοίξουν απλώς ο δρόμος για την εκταμίευση της 5ης δόσης και η συζήτηση για το νέο πακέτο βοήθειας προς την Ελλάδα.

Το κλιμάκιο των ξένων εμπειρογνομώνων θα πρέπει να έχει έτοιμο ένα πρώτο σχέδιο αξιολόγησης έως την Τρίτη το βράδυ, οπότε και θα συνεδριάσει η Οικονομική και Νομισματική Επιτροπή (ΕFC) προκειμένου να προετοιμάσει μια έκτακτη σύγκληση του Eurogroup στις 6 Ιουνίου. Και σε αυτή τη σύνοδο των υπουργών Οικονομικών της Ευρωζώνης, βασικό θέμα θα είναι το ελληνικό πρόβλημα. Το καλό σενάριο είναι να υπάρχει μια θετική αξιολόγηση από την τριόικα και το Eurogroup, ώστε στη Σύνοδο Κορυφής που θα πραγματοποιηθεί στις 24-25 Ιουνίου, οι ηγέτες να δεσμευθούν πολιτικά ότι θα χρηματοδοτήσουν την Ελλάδα τουλάχιστον το 2012. Η ελληνική πλευρά ευελπιστεί ότι το ΔΝΤ θα είναι αρκετά ευέλικτο ώστε να αρκεστεί σε μια δήλωση πρόθεσης για να αποδομηθεί την 5η δόση. Εάν δεν συμβεί αυτό, τότε τα πράγματα περιπλέκονται, καθώς είναι μάλλον αδύνατο να έχει κλείσει πολιτικά και τεχνικά το θέμα της νέας χρηματοδότησης της Ελλάδας για τα επόμενα χρόνια.

Η τριόικα θέλει όσο το δυνατόν περισσότερες ιδιωτικοποιήσεις και όσο το δυνατόν ταχύτερα. Επίσης, επιμένει σε ένα σχήμα που η κυβέρνηση θα αποφασίζει τις αποκρατικοποιήσεις και ένας φορέας τεχνοκρατών με τη συμμετοχή της τριόικας θα τις υλοποιεί. Η κυβέρνηση μάλλον θα το δεχθεί για να αποφύγει την παροχή εγγυήσεων για το νέο δάνειο.

Μέχρι τη Σύνοδο Κορυφής επιδιώκεται να έχει ολοκληρωθεί η πώληση ποσοστού έως 16% του ΟΤΕ, που θα συνοδευθεί με άρση της μονιμότητας στον Οργανισμό και περικοπή αποδοχών. Οι εργαζόμενοι στον ΟΤΕ δεν είχαν υποστεί τις μειώσεις που επιβλήθηκαν στον υπόλοιπο δημόσιο τομέα και τις ΔΕΚΟ. Αντίστοιχες παρεμβάσεις στις εργασιακές σχέσεις εξετάζεται να γίνουν και στις υπόλοιπες προς ιδιωτικοποίηση δημόσιες επιχειρήσεις.

Τέτοιου τύπου μέτρα εκτός από το γεγονός ότι θα στείλουν ισχυρό μήνυμα αποφασιστικότητας στις κυβερνήσεις της Ευρωζώνης, έχουν και βέβαιο δημοσιονομικό αποτέλεσμα. Έτσι, ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος αποκλίσεων από τον στόχο που θα πυροδοτούσε αντιδράσεις και θα ενίσχυε τις αμφιβολίες για την αξιοπιστία του Μνημονίου. Με την πλάτη στον τοίχο, η κυβέρνηση φαίνεται πλέον έτοιμη να κλείσει άμεσα κάποιους οργανισμούς. Παράλληλα, στην τελική φάση της διαπραγμάτευσης θα εξετάσει όλες τις δυνατότητες απόσυρσης κάποιων φορολο-

Στόχος η έγκριση του σχεδίου από το Eurogroup της 6ης Ιουνίου, ώστε να εκταμιευθεί η 5η δόση.

γικών μέτρων που προκάλεσαν ισχυρές αντιδράσεις. Στην ίδια λογική θα κινηθεί και για τα επόμενα χρόνια έως το 2015.

Αποκρατικοποιήσεις

Η τριόικα θέλει όσο το δυνατόν περισσότερες ιδιωτικοποιήσεις και όσο το δυνατόν ταχύτερα. Επίσης, επιμένει σε ένα σχήμα που η κυβέρνηση θα αποφασίζει τις αποκρατικοποιήσεις και ένας φορέας τεχνοκρατών με τη συμμετοχή της τριόικας θα τις υλοποιεί. Η κυβέρνηση μάλλον θα το δεχθεί για να αποφύγει την παροχή εγγυήσεων για το νέο δάνειο.

Μέχρι τη Σύνοδο Κορυφής επιδιώκεται να έχει ολοκληρωθεί η πώληση ποσοστού έως 16% του ΟΤΕ, που θα συνοδευθεί με άρση της μονιμότητας στον Οργανισμό και περικοπή αποδοχών. Οι εργαζόμενοι στον ΟΤΕ δεν είχαν υποστεί τις μειώσεις που επιβλήθηκαν στον υπόλοιπο δημόσιο τομέα και τις ΔΕΚΟ. Αντίστοιχες παρεμβάσεις στις εργασιακές σχέσεις εξετάζεται να γίνουν και στις υπόλοιπες προς ιδιωτικοποίηση δημόσιες επιχειρήσεις.

Οι «Αγανακτισμένοι» στην πλατεία Συντάγματος διαδήλωσαν, μοίρασαν φυλλάδια κι έδωσαν νέο ραντεβού την επόμενη ημέρο.

«Αγανακτισμένοι» πολίτες γέμισαν τις πλατείες

Οι συγκεντρώσεις σε όλη την Ελλάδα αιφνιδίασαν και προβληματίσαν

Του **ΝΑΙΑ ΜΑΓΚΛΙΝΗ**

Εάν ο κύριος Γιώργος Παπανδρέου επιμένει στην ιδέα περί δημοψηφίσματος υπέρ ή κατά του Μνημονίου, θα βρει ανέλπιστο σύμμαχο στις δεκάδες χιλιάδες των «Αγανακτισμένων» που συγκεντρώθηκαν στην πλατεία Συντάγματος προκειμένου να διαδηλώσουν (και) εναντίον του. Κι αυ-

Η αποδοκιμασία του κόσμου είχε ως αποδέκτη το πολιτικό κατεστημένο όπως διαμορφώθηκε στη μεταπολίτευση.

τό διότι πριν από την πρώτη ειρηνική διαδήλωση των «Αγανακτισμένων», από το πρωί της περασμένης Τετάρτης, στη γωνία πλατείας Συντάγματος και Γεωργίου Α', είχε στηθεί αυτοσχέδιο περίπτερο της ομάδας «300 Έλληνες» απ' όπου μοιράζονταν φυλλάδια με τους λόγους για τους οποίους πρέπει να γίνει δημοψήφισμα.

Ενα πανό αναρτημένο στο ίδιο πάντα περίπτερο έφερε την επιγραφή «Δεν είναι πλιθίοι, είναι προδότες». Αυτή ακριβώς η ιαχή, «προδότες, προδότες», καθώς επίσης «κλέφτες, κλέφτες», δονούσαν την ατμόσφαιρα μπροστά από το Κοινοβούλιο λίγο μετά τις 6.30 μ. π. της ίδιας μέρας. Ανοιχτές παλάμες προς τη Βουλή συμπλήρωναν το σκηνικό, σε πρώτη φάση. Ποδηλάτες με τατουάζ, καλοντυ-

Ένταση και πολλές κόσμος παρατηρήθηκε στη συγκέντρωση της Θεσσαλονίκης.

μένοι μεσήλικες, αγόρια με ράστα, κορίτσια με φθαρμένα «σταράκια», γονείς με τα παιδιά στους ώμους, κουτάκια μπύρας και φραπέδες σε πλαστικό ποτήρι, απ' όλα είχε η πλατεία. Ένας νεαρός φορούσε μπλουζά που έγραφε «Λα κατασταθιόν τρες απελπιστικ», ενώ ένας άλλος έφερε πανό με το καζαντζακικό βαρύγδουπο «Δεν φοβάμαι τίποτα, δεν ελπίζω τίποτα, είμαι λεύτερος».

Εννοείται ότι η μαζική αυτή αποδοκιμασία του κόσμου δεν είχε ως αποδέκτη αποκλειστικά την τωρινή κυβέρνηση. Οι «Αγανακτισμένοι» εξέφραζαν την αγανάκτησή τους απέναντι στο πολιτικό κατεστημένο όπως αυτό διαμορφώθηκε στα χρόνια της μεταπολίτευσης. Από διάφορα «πηγάδια» ακουγονταν αδέσποτες φράσεις για «τον Ανδρέα, τον Μπιστοτάκη», «για όλους αυτούς που έτρωγαν με χρυσά κουτάλια». Με το που εμφανίζονταν δε πίσω από το μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη κοστούμαρισμένοι κύριοι, άγνωστοι κατά τα άλλα, τα γιούκα, τα σφυρίγματα και τα οργισμένα συνθήματα φούντωναν. Πλήρως, απόλυτη απαξίωση του Έλληνα πολιτικού, αλλά και του πολιτεύματος - εκτός κι αν το απεχθές «Να καεί, να καεί το μπ. λο η Βουλή», που ακούστηκε πολλάκις και

με φανατισμό, είναι απλώς ένας κενός γηπεδισμός.

Παρά ταύτα, δύο μεγάλες ελληνικές σημαίες ξεχώριζαν, αν και η προτροπή των διοργανωτών να τραγουδήσουμε τον Εθνικό Ύμνο έπεσε στο κενό. Ελάχιστοι συμμετείχαν, χλιαρά, υποτονικά, παρ' ότι μια νέα μαμά με το μικρό στην αγκαλιά γύρισε και του είπε με τρυφερότητα: «Ακούς; Αυτός είναι ο Εθνικός μας Ύμνος».

«Αρνηση του χρέους»

Καθώς πύκνωναν ο κόσμος, πολλοί συγκεντρώνονταν γύρω από το περίπτερο της ομάδας «300 Έλληνες», όπου με μουσική υπόκρουση το άσμα «Κρύο δεν κάνει στην Ελλάδα / κρύο δεν έκανε ποτέ» υπέγραφαν υπέρ του δημοψηφίσματος θέτοντας όρους: «Αρνηση του Μνημονίου, άρνηση του παράνομου χρέους ως επαχθούς, άρση βουλευτικής ασυλίας, πιο δημοκρατικό Σύνταγμα, ανακίρυξη της ΑΟΖ στο Αιγαίο».

Τα κόμματα και οι συνδικαλιστές δεν έλειψαν από κανένα. «Τι συγκινητικό να συγκεντρώνονται έτσι, όλοι μαζί οι Έλληνες, χωρίς κόμματα και εργατοπατέρες», σχολίασε μια γηραιά κυρία. Μια φαρμακοποιός έλεγε ότι «πελάτες της ίσαμε 80 χρόνων, άρρωστοι άνθρωποι, μου είπαν ότι θα κατεβούν κι αυτοί στη διαδήλωση».

Η υπόσχεση όλων ήταν να το «πάμε έτσι κι όσο αντέξουμε». Η συγκέντρωση «σχόλασε» αργά τη νύχτα, ωστόσο, δόθηκε νέο ραντεβού στο ίδιο μέρος, την ίδια ώρα και για τις επόμενες ημέρες.

Οι διακοπές, η Αγκελα Μέρκελ και η κρίση...

Εκατέρωθεν ακραίες μνημονιακές δηλώσεις

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΜΑΡΓΩΜΕΝΟΥ**

Πρέπει, πρώτα απ' όλα, να αξιολογήσεις το στοιχείο της έκπληξης. Ο,τι έκανε, δηλαδή, η Αγκελα Μέρκελ. Χωρίς αυτό, καμιά δήλωση περί Μνημονίου δεν γίνεται πραγματικά μνημειώδης. Εκείνη την Τρίτη, ούτε ένας Χριστιανοδημοκράτης δεν περίμενε πως η καγκελάρια στην εκδήλωση του CDU θα αναθεματίσει τα... μπάνια του ελληνικού λαού: «Δεν μπορούμε να έχουμε ένα νόμισμα και ο ένας να κάνει πολλές διακοπές και ο άλλος πολύ λίγες», είπε η κ. Μέρκελ με ύφος που θυμίζει τον μέρμηγκα απ' τον γνωστό αισώπειο μύθο. Και αμέσως μετά, εστίασε στη σύνταξη του τεμπέλη τζίτζικα: «Ζητούμενο είναι σε χώρες όπως η Ελλάδα, η Ισπα-

Οι τελευταίες δηλώσεις

«Εσείς θα πάρετε κάρβουνα, εμείς θα πάρουμε την Κέρκυρα». Αυτός ήταν ένας από τους προκλητικούς πλαγιότιτλους σε περσινό φύλλο της γερμανικής εφημερίδας Bild, που φιλοξενούσε την πρόταση του βουλευτή Φρανκ Σέφλερ, μέλους του Φιλελεύθερου Κόμματος (FDP) για πώληση των ελληνικών νησιών. Εδώ κι ένα χρόνο οι Γερμανοί πολιτικοί, δημοσιογράφοι και απλοί πολίτες προσπαθούν να αποδώσουν τις ευθύνες για την όξυνση των ελληνογερμανικών σχέσεων σε τέτοιου είδους δημοσιεύματα του δικού τους ταμπλόιτ Τύπου. Ηρθε όμως η δήλωση της Αγκελα Μέρκελ για να αποδείξει ότι η Bild δεν είναι ένα αυτοφύλακτο φαινόμενο. «Ορισμένα κράτη ακολούθησαν μια ξεδιάντροπη διαχείριση στα δημόσια οικονομικά τους και θα έπρεπε κανονικά να έχουν δηλώσει χρεοκοπία», έλεγε από την πλευρά του ο Γάλλος πρώην πρόεδρος της Δημοκρατίας, Ζισκάρ ντ' Εστέν. Ο πάλαι ποτέ φιλέλληνας Ντ' Εστέν δεν λέει κάτι καινοφανές. Ο Σλοβάκος υπουργός Οικονομικών Ιβάν Μίκλος είχε δηλώσει στις αρχές του 2011: «Το δάνειο στην Ελλάδα ήταν το πρώτο λάθος, η επίσημη αναδιάρθρωση του χρέους θα ήταν πολύ, πολύ καλύτερη». Στο ίδιο μήκος κύματος και η απειλή του Ολλανδού ομολόγου του, Γιαν Κέες ντε Γιάγκερ, ότι η χώρα του «δεν θα δώσει ούτε ένα σεντ»...

Η μνημονιακή (παρα)φιλολογία δεν είναι προνόμιο της ελληνικής πολιτικής ζωής...

να, η Πορτογαλία, να μη βγαίνουν νωρίτερα σε σύνταξη από τη Γερμανία, αλλά όλοι να καταβάλλουν λίγο μεγαλύτερη προσπάθεια ήταν οι μερκελικό αντιπαλοί.

Σαν να μην έφτανε ο ηγέτης του SPD, ο Ζίγκμαρ Γκάμτριελ, που κατακεραύνωσε την καγκελάρια λέγοντας ότι ευτελίζει «την ευρωπαϊκή ιδέα του Αντενάουερ, του Μπραντ και του Σπέντερ μόνο για να γευτείσει τον κίτρινο Τύπο», αμέσως μετά την περιέλαβε και η Μαρία Σκραφνάκη. Δεν πειράζει αν δεν νωρρίζετε τη συγκεκριμένη βουλευτή του ΠΑΣΟΚ - άλλωστε, ούτε

οι Γερμανοί βουλευτές που επισκέφθηκαν τη Βουλή την περασμένη εβδομάδα την ήξεραν. Αυτό, βέβαια, μέχρι τη στιγμή που η κυρία Σκραφνάκη εφόρμησε στους ανυποψίαστους Γερμανούς απειλώντας τους: «Αν δεν μας στηρίζετε, θα πάθετε ό,τι και στην Κρήτη», φώναξε!

Και καθώς εκείνοι λούφαζαν, η βουλευτής Ηρακλείου βρήκε την ευκαιρία για λίγο σουρεαλισμό ακόμη: αφού για λίγο ανέβασε ξανθοπουλικούς τόνους (βλ. «η μικρή Ελλάδα πέρασε δύο παγκόσμιους πολέμους κι έναν εμφύλιο, αλλά εσάς δεν σας νοιάζουν αυτά...») έφτασε η ώρα να ξεσπάσει: Αν καταρρεύσει η χώρα μας, θα πάρει μαζί της όλη την Ευρώπη και τη Γερμανία.

Οι Μερτσέντες

Δεν είναι καθόλου τυχαίο που υπάρχουν τόσο πολλές Μερτσέντες στην Ελλάδα!», είπε με απειλητικό ύφος... Θα ήλπιζε κανείς πως μέσα στην ομάδα των Γερμανών βουλευτών ήταν και ο Μάρκο Βάντερβιτς, αφού αυτός αδιαμφισβήτητα είναι σε θέση να εκτιμήσει το πάθος της μαινόμενης Ελληνίδας. Βλέπετε, πρόκειται για τον κύριο που παλαιότερα για την αποπληρωμή του ελληνικού δανείου ζητούσε «λίγα ελληνικά νησιά», που «θα την κάνουν τη δουλειά τους». Ήταν ο άνθρωπος που ανάγκασε τον αναπληρωτή υπουργό εξωτερικών Δ. Δρούτσα να εκστομίσει την εξής αλλόκοτη απάντηση: «Ακουσα τη συμβουλή ότι πρέπει να που-

λήσουμε την Ακρόπολη. Δεν είναι ώρα για τέτοιες προτάσεις». Δυστυχώς, μέχρι σήμερα ο Γερμανός βουλευτής και λάτρης του σουρεαλισμού δεν είχε τη χαρά να γνωρίσει τον ομότεκνό του στην Ελλάδα. Δηλαδή, τον τομεάρχη της Ν. Δ. Ν. Νικολόπουλο, ο οποίος τελευταία έχει βάλει σοβαρή υποψηφιότητα για μετάλλιο καρτιωμένης μνημονιακής μεγαλοστομίας. «Ο φάρμακο του Μνημονίου έγινε φάρμακο που σκοτώνει», δήλωσε προ ημερών σε δραματικό τόνο. Η κουκουλακή αποστρόφη λόγου δεν μπορούσε να μείνει στον αέρα - «έχει κυθεί και απλώθηκε παντού η βενζίνη», συνεχισε ο βουλευτής. «Αλλά ευτυχώς, δεν έχει μπει το σπέρτο...».

Για κακή τύχη του τομεάρχη, οι δηλώσεις του δεν μεταφράστηκαν σε ξένες γλώσσες. Αλλιώς, ίσως να τις τιμούσαν με αναδημοσίευση οι Financial Times, που παλιότερα έγραψαν πως «οι Έλληνες είναι σαν να προσφεύγουν σε μαφιόζο τοκογλύφο για να αποπληρώσουν το δάνειο της γιαγιάς τους».

Ή να τις βλέπαμε στην Bild που χωρίς δεύτερη σκέψη έστειλε στο τυπογραφείο το άρθρο που έλεγε «έξερτε καμιά χώρα που παίρνει σύνταξη ο νεκρός εδώ και 22 χρόνια και κανείς δεν το παίρνει χαμπάρι; Σωστά! Η Ελλάδα». Γιατί βλέπετε, η μνημονιακή (παρα)φιλολογία δεν είναι αποκλειστικό προνόμιο της ελληνικής πολιτικής ζωής...

125 τραυματίες στη Βαρκελώνη

Εκκληση για εκδηλώσεις πανευρωπαϊκής εμβέλειας για σήμερα Κυριακή απύθμενο το κίνημα της 15ης Μαΐου ή Μ-15 ή Indignados («Αγανακτισμένοι») της Ισπανίας. Το όλο (ειρηνικό) κλίμα, μάλιστα, πυροδοτήθηκε μετά τα γεγονότα της Παρασκευής στην Ισπανία, όταν εν όψει του (χθεσινού) τελικού του Τσάμπιονς Λιγκ μεταξύ Μπαρτσελόνα - Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ, η αστυνομία, επικαλούμενη λόγους υγιεινής και καθαριότητας, διέλυσε το πλήθος που είχε καταλάβει την πλατεία Καταλούνια της Βαρκελώνης. Οι δυνάμεις ασφαλείας χρησιμοποίησαν πλαστικές σφαίρες και κλομπς, δύο άτομα συνελήφθησαν, περίπου 125 τραυματίστηκαν ελαφρά. Οι αρχές, ανακοίνωσαν ότι η απομάκρυνση αποφασίστηκε προς αποφυγήν επεισοδίων με ποδοσφαιροφίλους.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ

Διεύθυνση: Α. Σιμόνης - Χ. Φραντζής

Μαθητές που άριστευσαν:

Πανελλαδικά **11,77%**

Στον Ηράκλειτο **48,35%**

Βαθμός πρόσβασης από 19 έως 20:

Πανελλαδικά **3,03%**

Στον Ηράκλειτο **20,73%**

ΟΜΟΙΟΓΕΝΗ ΚΑΙ ΟΛΙΓΟΜΕΛΗ ΤΜΗΜΑΤΑ

Κατευθύνσεις: **ΘΕΤΙΚΗ - ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ Α' - Β' - Γ' Λυκείου**

Θερινή περίοδος 2011

έναρξη: **Δευτέρα 20 Ιουνίου**
λήξη: **Παρασκευή 22 Ιουλίου**

Αθήνα, Κωλέττη 19-21 Τ.Κ. 106 81
(Πλατεία Κάνιγγος)
τηλ. 210- 3824614, 210- 3817431, www.irakleitos.gr

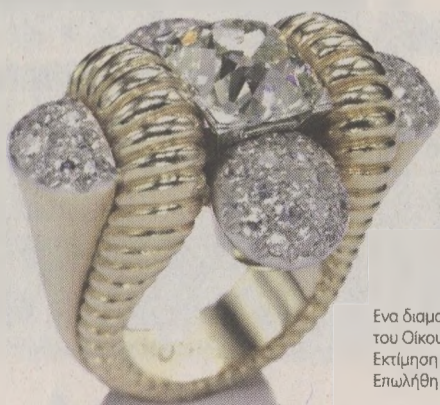

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΤΗΝ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΚΟΣΜΗΜΑΤΩΝ ΣΑΣ? ΕΜΕΙΣ ΣΤΟΝ ΟΙΚΟ CHRISTIE'S, ΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ!

Η ειδικός κοσμημάτων του οίκου θα επισκεφτεί την Αθήνα στις 14 και 15 Ιουνίου και την Θεσσαλονίκη 16 Ιουνίου 2011.

Η επόμενη επίσκεψη της θα είναι στις 6 και 7 Σεπτεμβρίου 2011.

Για μια δωρεάν εμπιστευτική αξιολόγηση, παρακαλούμε επικοινωνήσατε μαζί μας.

Ένα διαμαντένιο δαχτυλίδι του Οίκου Ostertag Εκτίμηση € 16.000 - 31.000 Επωλήθη € 58.000

Για πληροφορίες:

Ελένη Λαμπρίδη
Tel: +30 210 3250627
+ 30 6944 69 40 40

Μαριέλλα Φυλακτοπούλου
+30 6944 354240

CHRISTIE'S

Στο σταυροδρόμι

Του ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ

ΟΙ ΕΠΟΜΕΝΕΣ δύο εβδομάδες θα είναι εξαιρετικά κρίσιμες για τη χώρα. Ο κ. Παπανδρέου καλείται να διαπραγματευθεί με την τρόικα και να καταλήξει σε ένα νέο Μνημόνιο που θα εξασφαλίσει τη χρηματοδότηση της χώρας για τα επόμενα δύο χρόνια. Σε αυτή τη διαπραγμάτευση υπάρχουν τρία μεγάλα «αγκάθια»: η απαίτηση για κλείσιμο δημοσίων οργανισμών και απόλυση των υπαλλήλων τους, η εμμονή ορισμένων χωρών στην παροχή απτών εγγυήσεων έναντι των νέων δανείων και το βαρύ πακέτο περικοπών για το 2011. Η κυβέρνηση πρέπει να διαβάσει σωστά τις κόκκινες γραμμές των εταιρών μας, να κάνει ακόμη και ένα μπραντε φερ για λόγους εσωτερικού εντυπωσιασμού, αλλά στο τέλος να καταλήξει σε ένα νέο Μνημόνιο. Ταυτόχρονα θα εξελίσσεται μια άλλη σημαντική διαπραγμάτευση, με απίστευτα περιπλοκές πτυχές, για μια συμφωνία «Βιέννη 2» που θα πείσει τους δανειστές μας με ομόλογα που λήγουν την επόμενη διετία, να τα πάνε πιο πίσω σε εθελοντική βάση.

Για να γίνουν όμως αυτά τα δύο, να πάρουμε το νέο πακέτο και να εξασφαλίσουμε την αναδιάταξη του χρέους, θα πρέπει ο κ. Παπανδρέου να δεχθεί ένα δύσκολο πακέτο μέτρων και να το περάσει κατόπιν από τη Βουλή. Στο διαπραγματευτικό σκηνικό υπάρχουν νάρκες και πολλές απασφαλισμένες χειροβομβίδες. Σε πολλές ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, π.χ., το κλίμα είναι απίστευτα αρνητικό για την Ελλάδα και κανείς δεν μπορεί να προβλέψει τι θα μας ζητήσουν για να δώσουν τα χρήματα. Επίσης, υπάρχει η αίσθηση ότι θα αποτελέσει κόκκινη γραμμή για το ΔΝΤ, την Ε.Ε. και την ΕΚΤ η παροχή συναίνεσης στο νέο Μνημόνιο από τον κ. Σαμαρά. Ο ίδιος θα παραμείνει στην ίδια γραμμή ρισκάροντας πολλά; Άλλη μια νάρκη λοιπόν. Έχουμε επίσης διάφορους απασφαλισμένους υπουργούς και βουλευτές του ΠΑΣΟΚ, εκ των οποίων άλλοι δεν αντέχουν την ιδέα να απολυθεί έστω και ένας υπάλληλος ΔΕΚΟ και μερικοί έχουν πια καταλάβει ότι έχουν διαλέξει το λάθος επαγγελμα. Ποιοι θα αναφλεγούν και πώς παραμένει άγνωστο.

As μην ξεχνάμε πως όλα αυτά εκτυλίσσονται σε ένα σκηνικό εξαιρετικής αστάθειας και κοι-

νωνικής έντασης. Τις επόμενες μέρες θα κλιμακωθούν οι καταλήψεις, τα μπλόκα στους δρόμους και τα λιμάνια και γενικώς η χώρα θα δίνει την εντύπωση πως πλησιάζει το όριο της μη κυβερνήσιμης κατάστασης. Οι τράπεζες είναι και αυτές στο «κόκκινο», ενώ ο κόσμος ξαναβρίσκεται σε απόγνωση και δεν ξέρει από πού να πιαστεί. Η κυβέρνηση έχει χάσει αξιοπιστία και κινδυνεύει, επειδή άργησε τόσο να πάρει αποφάσεις, να βρεθεί απέναντι σε ένα τσουνάμι αντιδράσεων και μια κοινωνία που «δεν θα ακούει» καν τα κυβερνητικά επιχειρήματα.

Το «ομαλό» σενάριο θα ήταν να μπορέσει να κλείσει τη διαπραγμάτευση η κυβέρνηση χωρίς να την αναγκάσουν σε «εξευτελιστικούς όρους», τύπου έμπρακτων εγγυήσεων με ενεχυρίαση δημόσιας περιουσίας. Εν συνεχεία να τα εγκρίνει η Βουλή και αμέσως μετά ο κ. Παπανδρέου να σχηματίσει μια ικανή κυβέρνηση αποφασισμένων «καμικάζι» που θα κληθούν να υλοποιήσουν τις αποκρατικοποιήσεις και τη βίαιη μεταρρύθμιση. Στο «ομαλό» σενάριο, ο κ. Σαμαράς «βάζει πλάτη» σε μειζονες και ουσιώδεις αποφάσεις, δεν σπκώνει νέα αντιμνημονιακή παντιέρα και συνδιαχειρίζεται μέσω ανθρώπων της απολύτου εμπιστοσύνης του τη διαδικασία των αποκρατικοποιήσεων. Η χώρα αποφεύγει έτσι την καταστροφή, μπαίνει σε έναν δρόμο και ο κ. Σαμαράς περιμένει την ευκαιρία που θα του έλθει λογικά στην επόμενη αναμέτρηση με τη χώρα σε κανονικές συνθήκες.

Αντιλαμβανόμαστε όλοι πως αυτά που έχουμε μπροστά μας είναι πάρα μα πάρα πολύ δύσκολα, και εξαρτώνται από το τι συμβαίνει στο Χ κρατίδιο στη Γερμανία μέχρι το αν θα υπάρξουν θύματα σε κάποιες μαζικές διαδηλώσεις. Υπάρχει κάτι που εμπνέει αισιοδοξία σε αυτή την περιπλοκή και «μαύρη» εξίσωση; Ναι, πρώτα απ' όλα η ωριμότητα και αντοχή που έχει δείξει μέχρι τώρα ο ελληνικός λαός παρά τον θυμό και την οργή του. Και δεύτερον και κυριότερο πως από πάνω μας έχουμε Ευρωπαίους, Αμερικανούς κ.ά. που δεν θέλουν να μας αφήσουν να πεθάνουμε για λόγους δικής τους προστασίας. Αυτό δεν σημαίνει βέβαια ότι μπορούν και να μας σταματήσουν από το να αυτοκτονήσουμε, αν αυτό αποφασίσουμε...

Κρίση και ασυναρτησία

Του ΚΩΣΤΑ ΙΟΡΔΑΝΙΔΗ

Η Ελλάς βαδίζει σταθερά προς την κορύφωση της κρίσεως. Εξ ου και οι ασυναρτησίες περί δημοψηφίσματος ή επανόδου στη δραχμή· οι άγονες συναντήσεις των πολιτικών αρχηγών που απέληξαν στην άκαρπη σύσκεψη υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Κάρολο Παπούλια. Και όλα αυτά ενίοτε υπό το φάσμα προκηρύξεως πρόωρων εκλογών.

Οτι η κατάσταση ήταν τραγική εβόα η Ευρώπη για περισσότερο από έναν χρόνο, και τα διεθνή ΜΜΕ για ακόμη μεγαλύτερο διάστημα. Στο εσωτερικό της χώρας η κυβέρνηση και οι συνεργαζόμενοι με αυτήν αναλυτές διεκτραγωδούσαν καθημερινώς την οικονομική αθλιότητα, επιδιόμενοι σε επιχειρήσεις τρομοκρατήσεως της κοινής γνώμης.

Το νέο στοιχείο είναι ότι διαπιστώθηκε, αφ' ενός, πως το Μνημόνιο βασίστηκε σε μία εσφαλμένη δοσολογία και, αφ' ετέρου, ότι η κυβέρνηση απέτυχε πλήρως στην εφαρμογή του. Τι από τα δύο έχει τη μεγαλύτερη σημασία συνιστά πλέον ερώτημα μάλλον φιλολογικό, διότι το πρόβλημα ήταν και παραμένει η απίστευτη ελαφρότητα του οικονομικού επιτελείου της κυβερνήσεως του κ. Γιώργου Παπανδρέου.

Εκπληξη άκρως δυσάρεστη αποτελούν και οι αντιφατικές δηλώσεις των Ευρωπαίων ηγετών, των στελεχών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που άγνωστο για ποίους λόγους συμπεριφέρονται ως μέλη ακαδημαϊκών ομάδων γενικού προβληματισμού και όχι ως φορείς εξουσίας, που μία λέξη τους αρκεί για να ενσπείρει τον πανικό στις αγορές.

Δεν είναι ασφαλώς σε θέση η Ελλάς να λύσει το «ευρωπαϊκό πρόβλημα»· αλλά η κυβέρνηση οφείλει να αντιληφθεί ποια είναι η κυρίαρχη τάξη πραγμάτων με την οποία θα πρέπει να εναρμο-

νισθεί ή να έρθει σε ρήξη, πράγμα που αδυνατεί να πράξει για πλείστους όσους λόγους. Και η κρατούσα τάση, πανίσχυρη και ίσως εσφαλμένη -αλλά αυτό δεν έχει σημασία-, είναι η καταστροφή στην κυριολεξία του υφιστάμενου ελληνικού συστήματος παραγωγής ή αντιπαραγωγικότητας - κατά την άποψη ορισμένων.

Ο κ. Παπανδρέου πείσθηκε -ή φαντάσθηκε- ότι με την υπογραφή του πρώτου Μνημονίου «έσωσε» την Ελλάδα από τη χρεοκοπία. Αυτό ισχυριζόταν για μήνες. Τώρα σταδιακώς διαπιστώνει ότι η σωτηρία της χώρας είναι μία αέναη διαδικασία, που προϋποθέτει πώληση και μάλιστα σε εξευτελιστικές τιμές των περιουσιακών στοιχείων του αστικού μας κράτους, που οικοδομήθηκε στα πρότυπα της κεντρικής Ευρώπης -της Γερμανίας και της Γαλλίας ειδικότερα- όπου η κρατική παρέμβαση στην οικονομική ζωή υπήρξε πάντα ισχυρή.

Ανεξαρτήτως, όμως, όλων όσων επίστευε ή φανταζόταν ότι θα πράξει ο κ. Παπανδρέου όταν θα αναλάμβανε την εξουσία, ο ρόλος που του επεφύλαξε η συγκυρία είναι του ολικού καταστροφέα δομών, τις οποίες παρεμπιπτόντως είχε δημιουργήσει το κόμμα που σήμερα ηγείται, και είναι πλέον ασύμβατες προς την κυρίαρχη τάση, σε επίπεδο παγκόσμιου.

Δυσάρεστη έκπληξη για τον πρωθυπουργό, αλλά κυρίως για τη χώρα, το γεγονός ότι οι δανειστές μας και η τρόικα, που μάχεται για τα συμφέροντά τους, είναι άτεγκτοι· ότι η προσωπική του αξιοπιστία έχει διεθνώς ανεπανόρθωτα τρωθεί· και ότι ενώ για την τραγική οικονομική κατάσταση της χώρας συνέβαλαν πολλοί, για την ερασιτεχνική διαχείριση του προβλήματος ευθύνεται αποκλειστικά και μόνον η κυβέρνησή του.

Θέλουμε πραγματικά να σωθούμε;

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΥ*

Για να κρατηθούμε όρθιοι σ' αυτή τη φοβερή δοκιμασία, πρέπει να ξέρουμε από πού ερχόμαστε, πού είμαστε και πού πάμε. Ιδίως αφού ο διάλογος διεξάγεται σαν να μην υπάρχει μνήμη, κάποιιοι πολιτικοί μάς μιλάνε σαν να μην έχουμε κρίση, και η κοινή λογική συνθλιβεται κάτω από τα μπάζα του αφορήτου λαϊκισμού.

Δεν ξεκινήσαμε μόνο από το μεγαλύτερο δημόσιο χρέος και έλλειμμα, αλλά και από το μεγαλύτερο εξωτερικό έλλειμμα στην Ε. Ε. Η Ελλάδα το 2009 ήταν μια από τις χειρότερες περιπτώσεις «διπλού ελλείμματος» στον κόσμο. Είχαμε 11% εμπορικό έλλειμμα (10% το 2010), το μεγαλύτερο στην Ευρωζώνη. Τρεις τρόποι υπάρχουν για να αντιμετωπίσεις τέτοιο έλλειμμα. Ο πρώτος είναι να σου δανείσουν οι αγορές (που όμως αρνούνται) ή να σου χαρίσουν τη διαφορά οι εταίροι (που όμως έχουν εύλογες αντιρρήσεις). Ο δεύτερος είναι να γυρίσουμε στη δραχμή, με μια τεράστια υποτίμηση. Αυτό θα ικανοποιούσε ασφαλώς κάποιους κερδοσκόπους ή αποτυχημένους επιχειρηματίες που θα έβρισκαν ευκαιρία να ξελασπώσουν. Θα μας γύριζε όμως τριάντα χρόνια πίσω, θα διέλυε εισοδήματα, αγοραστική δύναμη και αποταμιεύσεις, θα συνιστούσε εθνική καταστροφή.

Αρα η μόνη τρίτη διαθέσιμη λύση που μας μένει είναι να αυξήσουμε τις εξαγωγές, να τις κάνουμε ελκυστικότερες, και να μειώσουμε τις εισαγωγές. Αυτή η λύση μιμείται την υποτίμηση του νομίσματος, χωρίς τα καταστροφικά της αποτελέσματα, αλλά όχι και χωρίς κόστος. Είναι η «εσωτερική υποτίμηση», μείωση τιμών και μισθών, για να μειωθεί η κατανάλωση εισαγωγών και να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα των εξαγωγών. Αυτή είναι η στρατηγική του Μνημονίου. Αλλη εναλλακτική δεν υπάρχει. Πώς μπορεί να γίνει λιγότερο οδυνηρή; Με λιγότερη έμφαση στη μείωση του κόστους εργασίας και περισσότερη στην απελευθέρωση επαγγελματιών και αγορών που παράγουν ακριβότερα προϊόντα και υπηρεσίες, στην προστασία του ανταγωνισμού από ολιγοπώλια που φουσκώνουν τις τιμές, στην άρση των εμποδίων επιχειρηματικότητας, στην εξυγίανση του κράτους. Διαρθρωτικές αλλαγές, θέλουν χρόνο.

Μπορούμε να ασκήσουμε πολιτική τόνωσης της ζήτησης; Όχι. Πρώτον, δεν υπάρχουν λεφτά να μοιράσουμε. Δεύτερον, αν μειώσουμε τώρα δραστηριότητες φόρους (όπως προτείνει ο κ. Σαμαράς), τότε η ζήτηση πιθανώς θα τωωθεί. Όμως τα έσοδα του 2011 θα πέσουν, το δημόσιο έλλειμμα θα αυξηθεί.

Η χώρα υπερχρεώθηκε πολύ πριν προσφύγει στην τρόικα. Το 2000-2007 είχαμε το υψηλότερο μέσο επίπεδο τελικής κατανάλωσης στην Ευρωζώνη και το χαμηλότερο ποσοστό εξαγωγών. Μεταξύ 1997 και 2009 αυξήσαμε το καθαρό εξωτερικό χρέος από 3% σε 86% του ΑΕΠ.

Θα γυρίσουμε πίσω στο 2009. Τα εισοδήματα θα διέρρεαν σε κατανάλωση και εισαγωγές, ή σε ξένες τράπεζες. Δεν μπορείς να έχεις επανεκκίνηση, επενδύσεις και διεύρυνση παραγωγικής βάσης, όταν τα ελλείμματα χάσκουν και η αβεβαιότητα κυριαρχεί. Δεν μπορείς να έχεις ανάπτυξη χωρίς σταθερότητα.

Μπορούμε να γυρίσουμε πίσω; Να γυρίσουμε πού; Το 2008 είχαμε την αρνητικότερη εθνική αποταμίευση για δεκαετίες. Το 2000-2007 είχαμε το υψηλότερο μέσο επίπεδο τελικής κατανάλωσης στην Ευρωζώνη (90% ΑΕΠ) και το χαμηλότερο ποσοστό εξαγωγών (22% έναντι 38% της Ευρωζώνης). Μεταξύ 1997 και 2009 αυξήσαμε το καθαρό εξωτερικό χρέος από 3% σε 86% του ΑΕΠ – 50% προστέθηκε μετά το 2004. Η χώρα υπερχρεώθηκε πολύ πριν προσφύγει στην τρόικα. Πούλησε το μελλοντικό της κεφάλαιο για να χρηματοδοτήσει κατανάλωση μεγαλύτερη από την παραγωγή της. Και τώρα ήρθε ο λογαριασμός.

Μα δεν επιτείνει το Μνημόνιο την ύφεση; Προφανώς ναι. Δεν μπορείς να αφαιρέσεις 12 δισ. δημόσιου ελλείμματος σε έναν χρόνο χωρίς επιπτώσεις. Τα ελλείμματα και το χρέος πρέπει να τα μειώνεις όταν έχεις ανάπτυξη, όχι στην ύφεση. Εμείς είχαμε συνεχή ανάπτυξη μέχρι το 2008, σε επίπεδα ρε-

κόρ, και τι κάναμε; Ο λόγος δημόσιου χρέους/ΑΕΠ αντί να μειωθεί αυξήθηκε το 2000-2008. Μετά το 2003 μετατρέψαμε σε πρωτογενές έλλειμμα το πλεόνασμα που είχαμε πετύχει για να μπούμε στην ΟΝΕ. Με 4,9% το 2010, τουλάχιστον ανακτήσαμε τα επίπεδα του 2008. Τώρα πρέπει να μειώνουμε τα ελλείμματα σε απείρως δυσκολότερες συνθήκες. Αυτά δεν είναι παρελθοντολογία – είναι αναγκαία εθνική αυτογνωσία.

Θα μας σώσουν οι εταίροι από τη χρεοκοπία; Όχι αν πρώτα δεν ματώσουμε για να σώσουμε οι ίδιοι τον εαυτό μας. Μόνο μετά μπορούμε να πάμε στους εταίρους, μαζί με τον Ιρλανδό και τον Πορτογάλο, και να τους πούμε: «Αυτή η πολιτική λιτότητας έχει εξαντλήσει τα όριά της, οι οικονομίες μας βυθίζονται στην ύφεση, το χρέος αυξάνεται. Το ευρώ και η Ε. Ε. χρειάζονται τόλμη και αλληλεγγύη για να μπορούν να έχουν μέλλον. Εμείς αναλάβαμε τις ευθύνες μας, κάναμε θυσίες, φτιάξαμε το κράτος, χτυπήσαμε τη φοροδιαφυγή, απολύσαμε, πουλήσαμε, φορολογήσαμε, συρρικνώσαμε. Τώρα είναι η δική σας σειρά για ένα γενναίο σχέδιο οικονομικής ολοκλήρωσης του ευρώ: εκταμιεύστε άμεσα αναπτυξιακά επενδυτικά κεφάλαια για να κινηθεί η ελληνική οικονομία (δεν έχουμε

εμείς κεφάλαια για να το κάνουμε και πρέπει να μειώνουμε το έλλειμμα). Και προχωρήστε, μέσω Ευρωπαϊκού Ταμείου Σταθερότητας, σε μαζική αντικατάσταση ελληνικών ομολόγων από την αγορά με εγγυημένο ευρώ-ομόλογο (τύπου Brady), για να μειωθεί το χρέος και να γίνει επιτέλους βιώσιμο». Ι αν είμαστε τότε σε σημείο όπου δεν ε παράγουμε νέα ελλείμματα, θα συμφέρει την Ε. Ε. μια τέτοια λύση, που θα διασώζει τη συνοχή του ευρώ περισσότερο από κάθε εναλλακτική.

Αυτή είναι η προοπτική. Δεν μπορούμε να φτάσουμε εκεί χωρίς ακόμα μεγαλύτερη αλληλεγγύη των εταίρων, αλλά δεν μπορούμε να την αξιώσουμε χωρίς ακόμα μεγαλύτερες δικές μας θυσίες. Αυτά θα ζητήσουμε όταν έρθει η ώρα, αλλά δεν μπορούμε να τα διεκδικήσουμε τώρα. Γιατί ένας χρόνος λιτότητας δεν φτάνει, γιατί το κράτος δεν έχει αλλάξει, γιατί δεν έχουμε κάνει ούτε μια αποκρατικοποίηση, γιατί έχουμε ακόμα πρωτογενές έλλειμμα. Γιατί είμαστε ακόμα στο έλεος των πιστωτών μας. Και γιατί πρέπει πρώτα να πείσουμε, και να πειστούμε, ότι θέλουμε πραγματικά να σωθούμε.

* Ο κ. Γ. Παγουλάτος είναι καθηγητής Ευρωπαϊκής Πολιτικής και Οικονομίας στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.